

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120—
za pol leta " " " 60—
za četrt leta " " " 30—
za en mesec " " " 10—
za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 216—
mesečno " " " " 18—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 15—
v inozemstvu " " " " 35—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostolna petlinna vrsta malih
oglasov po K 4— in K 6—
veliki oglas nad 45 mm višine
po K 8—, poslana itd.
po K 12—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in četrta po praz-
niku ob 5. uri jutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglas.
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma ne
sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, upravn. št. 328.

Dr. M. Malnerič:

K poglavju o demokracizmu.

Med Slovenci, ki smo lahko ponosni na svoje kulturno delo in na svoje organizacije, vlada vendar-le še vedno preveč duha absolutizma ter nam zelo primanjkuje resničnega in prepričnega demokrati-
zma. Koliko jih je med nami, ki si še vedno mislijo: »Dober absolutizem je boljši od slabega demokratizma! Eden od najstarejših slovenskih politikov je zagovarjal za časa častniških debat o ustavi, ki jo naj dobi naša država, takšne nazore — in glavno slovensko delo o sociologiji razvija deloma takšne nauke o državi, ki se predvsem prilagajajo kakšni patriarhalni državi. Soka demokratizma se iz teh virov ne bodeš navžil; izvzemam pa dr. Ušeničnikov nauk o izvoru državne oblasti.

Občinska gerentstva in vladni komisarijati so najlepši primer politične zrelosti JDS., ki ostane zabeležen v zgodovini slovenske politike. Zadnje albansko selo pozna svojega starejšino. Ljubljana naj je politično manj zrela! Tako se narod vzgaja politično!

Opravičeno so se smatrali nekateri črnomaljski preprosti meščani osebno prizade, ko jim je prišlo kmalu po prevratu neki gospod iz Ljubljane predavati in dejati, da naši ljudje niti ne vedo, kaj je republika; zato so mu odgovorili, da naj tega ne uči Wilsonovih volivcev.

Izobraženstvo naj se samo uči od naroda! V narodu samem so skrite sile preobrazbe, katerega načelo mora biti krščanstvo. Narod se mora »preroditi« sam iz sebe, ne dá pa se preroditi od zgoraj navzdol, ako v njem samem ni te moči; temu ne odpomore od zgoraj navzdol še tako fanatično puritanstvo, še toliko žuganje z zaporom vsem »moralno pokvarjenim«. Kakšno zamenjavanje nalog države in nalog naroda samega! To ni demokratizem, ampak duh tutorstva, ki vodi v sistem policijske države, metoda graje, poniževanja, batin.

Naj se ne primerjajo naše razmere z ameriškimi! Še le takrat, ko bo prešel vsakemu predstavitelju državne oblasti tudi pri nas fundamentalni respekt dostojanstva svobodnega državljana v meso in kri, kakor pravi Förster, takrat še-le izročimo lahko z zaupanjem več takšnih stvari državnim organom. »Puritanskega vporabljanja zakona v korist kreposti ne spremlja težnja, pomagati s sredstvi, ki olajšujejo krepost in zamašujejo notranje vire nekrepčnosti« (Förster).

Koliko so že javno napisali proti odsluživšim vojakom in njih sirovosti! Kakor da bi ne bila vojaška šola narodu prav nič koristila, kakor da sploh vojaška šola narodu ničesar ne koristil! Odkritost brez ovinkov, jasnost, točnost, gotovost, »da, dak in »ne, ne«, odločnost volje, smisel za skupne smote, za podrejenost in službo, v velikem fizičnem trpljenju preskušena požrtvovalnost, ki bi jo zaledniki pač morali spoštovati in vojakom to njihovo veliko trpljenje tekom svetovne vojske priznati, — mesto tega je čuti vedno in vedno samo grajo, samo občitanje »brezdelja« in da so lenarili po strelskih jarkih; antimilitaristične težnje odlagajo svoj srd proti »odsluživšim vojakom«.

Toda tisti, ki se v času največjega narodovnega trpljenja, trpljenja cvetu naroda, niso ogreli na njegovih prsih, naj raje prepuste drugim govoriti o narodu in narodnosti! Oni, ki niso imeli prilike v trenutkih obračuna z življenjem, dati si res računa o življenju, naj vsaj ne odrekaajo filozofije onim, ki so to storili!

Ena največjih zaslug sv. Tomaža Akvinskega v zgodovini pravnega modroslovja je ta, da strogo loči zunanjo postavost od notranje npravne izpopolnitve in da strogo omejuje delokrog zunanje prava in sodišča na zunanjo zakonitost, s čemer zavaruje višje pravo svobode vesti proti vsakemu zunanjemu sodišču.

S tem pa je tudi rečeno, da je za npravnost svojih dejanj vsak neposredno odgovoren Bogu, celo kljub zmotam naroda, države, družbe.

Takom zgodovine so si narodi in nji-

hovi vodilni duhovi priborili velika načela politike, ki niso ostala »krilatice« in »frazze«, ki »poplitvujejo« narod: udeležbo naroda pri vladnih poslih: še tako dobra birokratska uprava ne nadomesti naroda in države, svobodno upravo in samoupravo, svobodo gibanja, ki ni navezano na »potna dovoljenja«, svobodo vesti in mišljenja, znanstvenega poduka in tiska, svobodo združevanja, shodno svobodo, javno in brezplačno (!) sodstvo, pravico naroda, da si nalaga davek, o kateri nas najbolje podučil zgodovina postanka zedinjenih držav severne Amerike, načelo, da je ono šolstvo največ vredno, ki si ga narod sam postavi,

Provizijsko posojilo v finančnem odboru sprejeto.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Na današnji seji finančnega odbora je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba posl. dr. Duli-bić o novi jadranski železnici ter kritikoval namere vlade. Poudarjal je, da je treba tudi pri nas, kakor se godi povsod drugod, graditi najprej proge, ki so rentabilne in teko preko prometnih krajev, blizu rudnikov, gozdov itd. Po vladnem načrtu zgrajena jadranska železnica bo ostala dolgo let pasivna in bomo imeli tako na dveh straneh izgubo, pasivno posojilo in pasivno železnico.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Finančni odbor je imel danes popoldne sejo, na kateri je prometni minister Stanić razlagal, kako se bo porabilo ameriško posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev. V prvi vrsti se ima to posojilo porabiti za zgradbo železnice in drugih prometnih sredstev, posebno za jadransko železnico Belgrad—Kotor v dolžini 580 kilometrov. Razen te železnice se zgradijo še sledeče proge: Pančevo—Belgrad, Niš—Sarajevo (unska železnica), Sarajevo—Foča—Čavnik, Niš—Priština, Mitrovica—Kotor, Ohrid—Skoplje, Kragujevac—Mitrovica, Kočevje—Vrbsko, Belgrad—Šabac—Foča, Rogatec—Krapina, Veles—Štip, Št. Janž—Sevnica in Varaždin—Koprivnica. Glavne luke na Jadranu bodo Kotor, Split in Bakar. — Finančni odbor je potem glasoval o posojilu, ki je bilo sprejeto z 12 proti 6 glasovom. Proti sta glasovala razen opozicije tudi radikalec Nikodije Miletić in Janko Rajar (samostojna kmetijska stranka). Jutri bo izdelano poročilo odbora za narodno skupščino.

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 11. jul. (Izv.) Današnja seja parlamenta se je pričela ob 10. dopoldne. Prvi je govoril eden zemljoradnikov, za njim pa posl. Triša Popadić, ki je v glavnem hvalil sebe in se branil, da ni oškodovalec države za neko mlatilnico in uganjal korupcijo s prodajo desk. Med njegovim govorom je bilo mnogo smeha. Razen njegovega govora tudi demokrat Pera Marković in zemljoradnik Čeda Stanković. — Na popoldanski seji je govoril v imenu Jugoslovanskega kluba posl. Brodar, ki je ostro kritikoval delo vlade. Napadal je zlasti proračun, posebno, ker se velike vsote trošijo za vojsko, orožništvo in policijo ter se zapostavljajo kmetijstvo. Zahteval je, naj se to takoj v interesu naroda, gospodarstva popravi. Zatem se je vršila živahna razprava o aferi glede Kotekovega imetja, ki je v zvezi z znano afero poslancev Vidakovića in Ševića. Radikalna disident Milan Mladenović in Jovan Savić sta ostro napadla radikale Ševića, ker je posredoval pri ministru za agrarno reformo, naj se dobrovoljno izženejo s te posesti, kjer naj se osnuje predelnica. Minister za agrarno reformo Miletić se je zagovarjal radi teh napadov, njegov govor pa sta oba predgovornika prekinjevala z medklci. Ker zadeva še ni popolnoma razčiščena, bodo radikalni disidenti vložili radi nje interpelacijo. Za tem dogodkom, ki je trajal celo uro, je še govoril v načelni debati o proračunu radikalec Joca Manojlović. Seja se je končala ob pol 8. zvečer. Prihodnja seja bo v petek ter bodo na dnevnem redu interpelacije.

Pucelj demisionira.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Ministrski predsednik Nikola Pašić je končno odbil zahteve slovenske samostojne kmetijske stranke glede investicij državnega posojila v Sloveniji. Radi tega bo jutri minister Pucelj podal ostavko. Zdi se, da radikali komaj čakajo, da se rešijo samostojnih, ki so dosedaj stavili nanje samo zahteve osebnega značaja. Ker so samostojni uvideli, da nimajo več ugleda v vladi, so postavili take zahteve, za katere so vedeli, da ne bodo uspele. V političnih krogih sodijo, da je demisijska ministra Pucelja zadnji važnejši korak v političnem življenju samostojnih, ki so igrali v Belgradu tako sramotno vlogo.

ARETACIJE SOCIALISTOV-REVOLUCIONEROV.

Rim, 11. julija. (Izv.) Ruska sovjetska vlada je dala aretirati 100 socialistov-revolucionerov.

da ve, da je, kar je, sam iz sebe: staro-helensko načelo, ki spaja s podukom tudi vzgojo, — načelo, ki ni tuje tudi našim izobraževalnim organizacijam itd. — vsa ta in vsa druga politična načela morajo imeti svoje korenine v poglobitvi ideje prava in pravice, ki je predpogoj vsakemu družabnemu napredku. Kjer ni te poglobitve in stremjenja za njo, tam je, kot pravi Krause, zmeda, kolebanje, nazadovanje.

Zato pa mora imeti vsak političen program pred očmi napredek pravičnosti in prava. Sociologija je v veliki meri samo drug izraz za pravno modroslovje, politiko, filozofijo zgodovine in »naravno pravo«.

Nasilja proti grško-katolikom v Bosni.

Belgrad, 11. jul. (Izv.) Danes je posl. dr. Janko Šimrak vložil v imenu Jugoslovanskega kluba vprašanje na ministru za vere radi postopanja raznih agitatorjev v krajih Orvačanih in Višnji. Banja-luški metropolit Popović je namreč imenoval v teh krajih pravoslavne župne upravitelje, dasi sta župniji grškokatoliški. Razni agenti hodijo okoli kmetov ter jim ponujajo zemljišča in gozdove, ako prestopijo v pravoslavlje. Tako so pridobili okoli sto družin. Dne 18. julija je bila grškokatoliška procesija ter so udeležence napadli omenjeni agitatorji dejansko s klobutami, žvižganjem in pljuvanjem. Udeleženci procesije so se morali radi tega umakniti pred napadalci na dvorišče nekega vernika. V Višnji so zaprli grškokatoliško cerkev, da ne more iti vanjo župnik, kateremu so pretili z dejanskimi napadi. V svojem vprašanju zahteva posl. dr. Šimrak da minister za vere podvzame potrebne korake, da se preneha tako izzivanje. Ob enem zahteva, naj se grškokatoliški veroizpovedi zagotovi svoboda, ki je jamčena vsaki veroizpovedi tudi v ustavi.

Rešitev spora z Italijo.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Jutri dopoldne bo seja ministrskega sveta, na kateri se bo končno sklepalo o rapalski pogodbi, in sicer v prvi vrsti o zadrskem vprašanju. Seja bo predsedoval min. predsednik Pašić, zunanji minister dr. Ninčić pa bo poročal o najnovejših dogodkih v zunanji politiki z ozirom na Italijo.

RADIKALNA OPOZICIJA PROTI PEČIČU.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidović je danes sporočil ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću, da je demokratski kandidat za notranjega ministra Dragutin Pečić, proti kateremu pa obstoji ostra opozicija v radikalnem klubu. Demokrati stoji na stališču, da ne smejo radikali radi te kandidature napravljati nobenega političnega vprašanja, kakor ga tudi demokrati niso pri imenovanju radikalnih ministrov.

BELOKRANJCI! V NEDELJO, DNE 16. JULIJA, VSI NA SKUPNI ZLET NOVO-MESKEGA ORLOVSKEGA OKROŽJA V SEMIČI ZAČETEK JAVNE TELOVADBE OB 3. POPOLDNE, NATO KONCERT GODBE KR. OPERE IZ LJUBLJANE,

»Koncentracija«.

Na navdušena poročila o zboru zaupnikov demokratske stranke v Ljubljani, ki je glasom »Jutra« bil »prava manifestacija edinosti« in je baje dokazal, »kako prazno je besedičenje o starinih in mladinih«, odgovarja »Slovenski Narod« sledeče:

»Koncentracija narodno-demokratskih in napredno mislečih sil v Sloveniji« — to znamko nosi ena izmed resolucij, sprejetih na zboru zaupnikov JDS. Slabo pa se ujema ta pobožna želja z govori in izvajanjem poedinih govornikov, ki so izzivali in po svoji navdi odbijali. Glasom poročila našega poročevalca je g. dr. Kušovec naglašal, da je vladalo zadnja tri leta v stranki nezaupanje, da je glodal »črv zavisti«. Prva trditev je resnična. Nezaupanje je vladalo od prevrata sem, ko so gospodje naenkrat bili mnenja, da so gospodarji položaja in da spadajo vsi drugi v kot. Nepozabni so nam ostudni napadi proti dr. Tavčarju, zato ker se je drznil prevzeti poverjenost za prehrano, proti onemu dr. Tavčarju, ki je bil gospode kooptiral v načelstvo narodno-napredne stranke. In na kako lep način so dr. Tavčarja izrinili iz predsedstva stranke ter mu, bivšemu predsedniku stranke, milostno dovolili v načelstvu le še — posvetovalen glas. Kasneje se je to v sled intervencije popravilo, toda dr. Tavčar se ni več udeleževal sej načelstva. Od tega časa dalje se je vodila v stranki kabinetna politika. Vso politiko so delali dva, trije gospodje, katerih eden je sedel pri telefonu v Belgradu, drugi pa pri telefonu v uredništvu »Jutra«. Na ta način so se reševale vse, tudi najvažnejše osebne zadeve. Načelstvo stranke je bilo stavljeno pred fait accompli z znano devizo: »friss Vogel oder stirb!« Na ta način je prišlo tudi do vporabe od jadranske banke za demokratsko stranko danega denarja. Kdo torej je ustvaril nezaupanje? Pa preko vsega tega so zaupniki prešli na dnevni red ter v resoluciji obsodili one, ki so se končno prišli onemu samovoljnemu početju. Za to početje zaupniki na shodu niso imeli besedice obsodbe, dasi v zasebnih razgovorih zanje ne najdejo dovolj graje. A sedaj zovejo na koncentracijo. — Dr. Kušovec je našel srečno tudi — črva zavisti. Zavist — zaradi česa? Saj smo imeli svoje ljudi v pokrajinski vladi ter svoje poslance v Belgradu tako v prvi narodni skupščini kakor v konstituenti. Prav nobenega dvoma ni, da bi ti poslanci lahko postali ministri, če že maslite, da je to takega zavidanja vreden posel, samo ako bi hoteli. Če so to ambicije rade volje prepustili drugim, vendar ne bodo zaradi tega zavistni. Pa nas menda pač ne tare zavist zaradi velikanskih uspehov, ki so zlasti našo stranko spravili v tako mizeren položaj. Torej gospodje »politiki«, malo več preudarka, preden izrečete tehtno besedo, zlasti če morate ž njo očividno doseči prav nasprotno temu, kar morda nameravate doseči.

»Slovenski Narod« se torej popolnoma ujema z onimi, ki v izločitvi dr. Tavčarja, dr. Ravniharja, dr. Trillerja, dr. Tavčarja mlajšega itd. ne vidijo koncentracije demokratskih sil, kakor jo vidi »Jutra«. Seveda je »Narod« najbrž prezrl, da je dr. Žerjav na zboru zaupnikov to koncentracijo označil s tem, da so »od krepkega debela (mladinov) odpadale suhe veje (starinov)«. Kdo je krepak in kdo je suh, to se bo še videlo; razkol pa se je očividno izvršil, dasi bi ga »Jutra« še sedaj rado prikrilo, češ da »mi nismo nikogar videli izvajati konsekvence radi znane afere« in da je »besedičenje o starinih in mladinih prazno«. V »Narodovem« odgovoru vidimo dokaz, da je to »besedičenje« popolnoma v stvari utemeljeno. Takozvani starini so se same hoteli izogniti škandalu in so se zato preje sami umaknili iz strankinega vodstva.

Tudi vzrok razkola, oziroma odpadu »suhih vej« od »krepkega debela« je jasen. V tej tako »edini, solidni in državotvorni stranki« je vladalo že od prevrata sem nezaupanje, tako da so eni čisto za hrbtno drugih v neizvestne namene prejemali in izdajali milijone, dane stranki kot taki. Kako kočljiva je ta točka, se razvidi iz tega, da niti »Narod« niti »Jutra« nič ne poročata o tozadevnem poročilu profesorja Reisnerja na zboru zaupnikov, in da je dr. Kušovec v tej zadevi polemiziral zoper dr.

Ravniharja samo z razlogom, da Ravnihar takrat, ko so se ti milijoni brez vednosti starinov prejeli in izdajali, ni bil poselevodeči podpredsednik stranke.

Zanimiva je tudi poslednja konstatacija »Slovenskega Naroda«, da starinov pač ne tare zavist zaradi velikanskih uspehov dr. Žerjave in dr. Kukovca, »ki so spravili demokratsko stranko v tako mizeren položaj«. To je zelo hud poper sprlo bahavega ekspezeja, ki ga je podal na zboru zaupnikov o strankinih »uspehih« dr. Žerjav. »Slovenski Narod« hoče pač reči, da ti »uspehi« ne obstojajo v ničemer drugem nego v tem, da se bo opoziciji velike večine slovenskega naroda z nasiljem drži eden izmed najbolj koruptnih režimov, kar jih je kedaj imel Balkan.

Demokrati, ki neprenehoma sanjajo o razkolu v SLS., o šušteršiču, boljševikih, bankokratih itd. itd., so sedaj sami prišli tako daleč, da morajo drug zoper drugega javno polemizirati, da so se med seboj razklali in da devljejo drug drugega v nič. Manjka jim namreč ravno tistega, s čimer se mladinska struja najbolj ponaša, pozitivnega enotnega nazora kakor ga ima SLS. v krščanskih svetovnih načelih. Zato se v krščanskih ljudskih strankah posamezne struje zlijejo v eno skladno politično organizacijo, bodisi v Nemčiji, Italiji, v Belgiji in Holandiji, v Španiji ali pri nas. Demokratsko stranko pa je imela držati skupaj samo želja po neomejeni oblasti, zaradi katere so danes reakcionarji, jutri pa bodo morebiti ljubimkalki s komunisti. To se vidi jasno tudi iz dr. Žerjavovega ekspezeja. V vsakem slučaju pa naj jim pomaga — kulturni boj proti cerkvi, to se pravi, razpohovanje protiverskih instinktov. Pod to odojo se vedno lahko delajo dobre kupčije.

Toda dr. Žerjav se bo tudi to pot hudo zaračunal kakor se je še vselej. Kolikor se ima za »mladinac«, njegovi nazori so zastareli, nazadnjaški in nesocialni, le njegova strast je vedno sveža. Kadar se podere režim v Beogradu, se podere tudi ves njegov politični program in zamisel. To tudi »starin« dobro — predvidevajo.

ZA VDOVE DRŽAVNIH USLUŽBENCEV.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Poslanec Goštinčar je vložil vprašanje na finančnega ministra, v katerem zahteva, naj se čimprej rešijo prošnje vdov raznih državnih uslužbencev, ki so dobivale milostno podporo, katere je bila po naredbi ministra ustavljena, vsled česar se nahajajo sedaj vdove v veliki bedi.

DR. SPALAJKOVIČEVE DVOJNE DNEVNICE.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine bi imel v načelni debati o proračunu govoriti v imenu radikalnega kluba tudi dr. Spalajković. Proti njegovemu nastopu pa so protestirali zemljoradniki, češ, da je prenehal biti poslanec, ko je postal poslanik v Parizu, vsled česar tudi ne more dobivati dvojnih dnevnih, poslanskih in poslaniških. Radi tega protesta danes dr. Spalajković ni govoril.

ZAKLJUČKI ŽELEZNIŠKE KONFERENCE V BENETKAH.

Dunaj, 11. jul. (Izv.) Konferenca o kreditu južne železnice je zaključena. Kakor poročajo listi, sta bila pri pogajanjih v Benetkah sprejeta dva načrta pogodbe, in sicer med udeleženi državami na eni in družbo južne železnice na drugi strani in med udeleženi državami med seboj. Južna železnica ostane kot družba do leta 1968, ko poteče koncesija. V vsaki udeleženi državi more obratovati železni-

co družba sama ali pa dotična država. Eventuelno se more uvesti tudi mešani sistem. V vsakem primeru se vozovni park in lokomotive razdelijo med posamezne države po gotovem ključu. Ako vzame država železnico na svojem ozemlju v najem, dobiva družba južne železnice kot najemnino 22,5 odstotkov dohodkov. Določa se najnižja najemnina, ki se mora plačati tudi v slučaju izgube. Ta najnižja najemnina, ki znaša za vse države skupaj 20 milijonov zlatih frankov, velja tudi za slučaj, ako nadaljuje južna železnica z obratovanjem, in sicer kot jamstveni minimum. Po za to določenem ključu odpade na Jugoslavijo 5.020.000 zlatih frankov. Italija prevzame posebna bremena s tem, da v interesu za Trst ugodne prometne politike plača za vsako tono uvoženega ali izvoženega blaga od onih transportov, ki gredo čez Trst, ako presegajo en milijon ton, po dva do največ štiri zlate franke. Upravni svet južne železnice, ki ostane mednarodna kakor doslej in v katerem bo imela vsaka udeleženi držav po dva zastopnika, izdelala direktne tarife za vse proge. V slučaju spora odloča razsodišče. Do konca tekočega leta še neresena finančna vprašanja južne železnice se bodo razčistila na konferenci, ki se skliče v jeseni. Za veljavnost dogovora in konvencije je potrebna pritrditev štirih interesiranih vlad. Predsednik konference marki Imperiali je v zaključni seji poudaril, da ima začasni dogovor velik pomen za razvoj in utrditve političnih odnosov udeleženi držav. Jugoslovanski delegat je predlagal pozdravno brzojavko na italijanskega ministrskega predsednika de Facta.

TEŽAVE HAAŠKE KONFERENCE.

Haag, 11. julija. (Izv.) Govori se, da je neruska delegacija sklenila na svoji večerajšnji seji, Ruse nujno pozvati, naj čimprej odgovorijo. Nocoj se bodo najbrže z njimi sestali. Delegati posameznih držav so si v tem edini, da je treba v prav kratkem času odstraniti vse težkoče, ki jih delajo Rusi in ki ovirajo uspeh konference.

POGAJANJA NEMČIJE RADI ODDAJE PREMOGA.

Pariz, 11. jul. (Izv.) Danes so se začela pogajanja zastopnikov nemške vlade z reparacijsko komisijo zaradi dobave premoega, ki ga ima dati Nemčija na račun vojne odškodnine.

PADEC NEMŠKE MARKE.

Pariz, 11. julija. (Izv.) »Matine« poroča, da so člani reparacijske komisije dali razumeti nemškima zastopnikoma Fischerju in Schröterju, da je Nemčija sama v veliki meri odgovorna za padec nemške marke.

PRISILNO POSOJILLO V NEMČIJI.

Berlin, 11. julija. (Izv.) Davčni odbor državnega odbora je danes v drugem čitanju sprejel zakonski načrt o prisilnem posojilu, ki se je določilo na 70 milijard mark.

AMNESTIJA V NEMČIJI.

Berlin, 11. julija. (Izv.) Pravni odbor državnega zbora je danes sprejel zakonsko predlogo o amnestiji za politične prestopke. Socialisti so stavili obširnejši predlog, ki pa je bil odklonjen. V debati je naglašal državni minister za promet, da se amnestija ne more nanašati na one železniške uradnike, ki so se udeležili stavke v februarju t. l.

STAVKA NEMŠKIH STAVCEV KONČANA

Berlin, 11. julija. (Izv.) Med stavka-jočimi stavci v Berlinu in delodajalci se je dosegel danes sporazum. V sredo bodo zopet začeli delati. Zaradi stavke ne bo

imel nihče slabih posledic. Stavci bodo v toliko oškodovani, da za one dni, ko so stavkali, ne bodo dobili plače.

KOVINARSKA STAVKA V ITALIJI SE KONČA.

Rim, 11. julija. (Izv.) Kovinarji v gornji Italiji so potom glasovanja z veliko večino sklenili vrniti se na delo. V Milanu je bilo oddanih 8000 glasov za konec stavke, 3000 pa proti.

ZA PRAVIČEN MIR.

London, 11. julija. (Izv.) Voditelj delavcev Clynes je izjavil včeraj v nekem govoru, da je brezposelnost v Angliji treba v prvi vrsti pripisati dejstvu, da se ni sklenil noben pametni in pravični mir. To se mora naknadno popraviti, in sicer ne iz simpatij do Nemčije, ampak z ozirom na položaj, ki so ga ustvarili pogreški in napake angleških državnikov.

PREDOR POD LA MANCHE SE NE BO GRADIL.

London, 11. julija. (Izv.) Ministrski predsednik Lloyd George je izjavil včeraj v spodnji zbornici, da angleška vlada ne more pomagati graditi predora pod Rokavskim prelivom zaradi neugodnega finančnega položaja, v katerem se nahaja Anglija.

Politične novice.

+ SKS izstopi iz vlade. Volivni zakon je sprejet in volitve se vendar bližajo, četudi še niso pred durmi. SKS je s svojo politiko, ki prav nič ni bila v skladu z njenim volivnim programom, izgubila v Sloveniji tla in išče sedaj poti, kako bi se rehabilitirala. Misli, da bi ji izstop iz vlade pomagal. V ta namen pa hoče izbrati tak povod, ki bi pri volivcih utegnil vsaj kolikor koli potegniti. Barantanje za Blerovo državno posojilo se zdi SKS kot primeren povod za izstop iz vlade. Zato je poslanec Rajar v imenu »Kluba samostojnih seljakov« izjavil v sobotni debati o posojilu v finančnem odboru, da zahteva klub, da se posojilo porabi tudi za dograditev proge, ki bi vezala Kočevje s progo Zagreb—Bakar in za progo Št. Janž—Sevnica. Ako se ta predlog ne sprejme, izjavlja SKS, da izstopi iz vlade. Kolikor smo informirani, je vlada odločena, da ta predlog odbije, ker ga smatra samo za taktično potezo SKS in ker je SKS v vladi nebišten privešek, kakor psiček ostane psiček, ali ima rep ali ga nima. Vlada je lansirala v časopisje vest, sicer silno nerodno, da bi prestrašila samostojne in jih zadržala, ne morda zato, da bi ji bili samostojni potrebni, ampak da se izogne tej mali krizici vlade, ker v javnosti, doma in zunaj države ne upliva ravno dobro, ako se v vladi ponavljajo krize, enkrat s te, potem zopet z druge strani. Zato straši samostojne z grožnjo, da bo Pašić »poklical v kabinet socialiste ali pa skupino dr. Korošca«. Da ne bodo samostojni preveč v strahu, jih lahko potolažimo z izjavo, da je s poklicem v kabinet treba dveh, ne samo Pašića, ampak tudi drugega činitelja, s katerim ne razpolaga Pašić. Med korupcijsko politiko sedanjih vlad in politiko čistih rok Jugoslovanskega kluba je tak prepad, ki ga ne more premostiti noben Pašičev klic.

+ Italijanska dvoilčnost. Italijanski državniiki so si na zadnjih mednarodnih konferencah s svojimi lepimi besedami za pomirjenje med narodi pridobili lep sloves. Toda če s temi besedami primerjamo italijanske metode nasproti lastnim Slovanom, ne moremo misliti drugega, kakor da so tiste besede le dobro preračunana politika stare italijanske pretkanosti, ki se vedno pravočasno pridruži tistemu, ki mu

je zmagala zagotovljena. Tako so se Italijani tudi topot pridružili angleški in ameriški mednarodni politiki, ki stremi za brezpogojnim dolgotrajnim mirom in si tako zopet vnaprej zagotovili njuno naklonjenost. Kako malo pa odgovarjajo besede italijanskih državnikov čuvstvom italijanske javnosti, priča fašistovska strahovlada v Rimorju, priča pa tudi pisanje njihovega časopisja. Celo ugledna »Illustrazione Italiana«, literarna revija, si je o priliki krnskega dogodka dovolila take izbruhe: »Spomenik bo stal, kjer je bil, bo vzpostavljen, kakršen je bil pred poškodbo. Bilo je dobro, da so morali župani postaviti kamen zopet tja na sveti oltar. Ta kazni po pravilu zob za zob mi ugaja. Ima ravno toliko barbarskega in faraonskega na sebi, da jo bodo lahko razumeli tisti trdi in zakrknjeni možgani. Ta kazni naj dokaže, da znamo mi, četudi smo liberalni, kadar je potreba, vendar nadevati jarem na vrat tujca, ki se nespodobno obnaša v naši hiši! Tako bo dejanje, ki bi imelo biti žalitev naših junakov, v njihovo poveljanje. Na goro, ki so jo oni zavzeli, kjer so padli po brezmejnih naporih, neštevilnih žrtvah in mogočih junških činih, so se povrnilo sovražniki, ne da zopet osvojijo italijanski vrh za vse veke, ampak sključeni pod težo, ki bremeni na njihovih ramenih, ponižani kot podjarmljeni! V večjo posvetitev naše zmage je bilo treba še tega napora sužnje — onih, ki se ji ne morejo prilagoditi! Mi nismo hoteli tega. Mi smo odpustili sovražniku. Mi smo, po naravi, po civilizaciji, po pravičnosti, pripravljeni biti dobri napram onim, ki so nam storili krivico, ako jih poprej napravimo nemogoče, da bi nas v bodoče žalili na tak način. Če pa se kalijo naši vzvišeni ideali, če se skrunijo naši oltarji, bomo imeli biče, kakor smo imeli orožje, ki je uničilo eno najmočnejših armad Evrope — biče, elastične, žilave in sikajoče, s katerimi bomo bičali do krvi skrunitelje templja.« — Prav ti Italijani pa zahtevajo za svoje soplemenjake v Jugoslaviji vse mogoče predpravice. Ali si moremo misliti, da bi smela Italija tako postopati z neodrešenimi Jugoslovani, ako bi to bili — Srbi?

+ Društvo narodov se je pečalo te dni z vprašanjem razorožitve, oziroma zmanjšanja armade in morskih sil posameznih držav. Debata o tem vprašanju v tozadevnem odseku je bila zelo zanimiva. Videlo se je, da razorožitev slejkoprej forsira v prvi vrsti Anglija. Južno-ameriške države so naznanile, da delajo na to, da se v kratkem skliče panamerikanska konferenca v Čile, ki bo služila mirovnim ciljem. V kratkem bodo pri Društvu narodov zborovali učenjaki, ki bodo povedali svoje mnenje glede vojnotehniških vprašanj. Vse države, članice Društva, imajo v kratkem Društvu referirati o zadevah, ki se tičejo armade in mornarice, oziroma vojnega budžeta in vsega, kar je z njim v zvezi. — Velikega praktičnega pomena ti sklepi res da zaenkrat niso, toda kaže se, da Društvo narodov čedaljebolj uveljavlja svojo moralno avtoriteto, skuša čimdaljeveč razširiti polje svoje delavnosti in kompetence in postati velesila nad vsemi velesilami. Obžalovati je le, da zastopa našo državo pri Društvu tako nesposoben diplomat kakar je dr. Spalajković, o katerem izjavljajo zastopniki ostalih držav, da se z njim sploh ne more razpravljati.

+ Konferenca za upostavitve Rusije v Haagu je običajna na isti mrtvi točki kakor genovska. Ruski delegati nečesto priznati da se podjetja morajo načeloma vrniti prejšnjim lastnikom, ampak so le za to, da se sklepajo pogodbe med vlado in

André Theuriert:

Pravična botra.

Prevel A. Debeljak.

V naših argonskih gozdih, deželi lovcev, starih steklarjev, drvarjev in drugih hostnikov, poznajo ljudje mnogo čudovitih pravljic, ki se z njimi kratkčasijo ob dolgih zimskih večerih od Vseh svetih do Cvetne nedelje.

Možje, ki tovorijo les in oglje na mezigih skozi gozdne prelaze, krošnjarijo tudi s temi bajnimi dogodbicami po dolinskih vaseh in jih pripovedujejo zvečer v krčmi pod visokim kaminom, kamor se hodijo gostje gret in pušit svoj živček, poleg kozarca vina. Med drugimi podajem tu eno, ki sem jo slišal praviti pred ognjiščem Zlatega sonca v decembrski noči, ko se je sneg kopičil po šipah in se vrtinčil po cestah.

Njega dni je živel keblar. Keblarji so delavci, ki taborijo v gozdu blizu drvoščin in izdelujejo na licu mesta suho robo iz bukovine ali javorine kot na primer zajemalce, solnjake, golide in drugačna lesena torila, ki jih prodajajo gospodinjam po kmetih. To je posel, ki ne nosi bogve kakšnih dohodkov in pri katerem se ne valjaš ravno v zlatu. Naš škafar, ki se je

klical po svojem imenu Dudu Konjač, se je torej le iztežka protal, tembolj ker se je bil baš oženil z drvarjevo hčerjo, ki mu ni prinesla druge dote kakor svoje roke in svoje lepe oči. Po enem letu je imel debelega dečka, krepkega in živahnega kot verica. Tedaj se je domislil Dudu Konjač: »Če imam kaj dati svojemu otroku, mu moram vsaj najti botro, ki ga bo varovala in podpirala, ko bi morda mene več ne bilo. Ampak pred vsem hočem, da bodi ona, ki mu bo dala ime, pravična, odkrita in poštena oseba, ker samo na takšne ljudi se lahko zanesem.«

Ko je sklenil takisto, je odšel iz koč in začel iskati po hosti. Korakal je po Visokem, kar zagleda pred seboj gospo, oblečeno v rdeče krilo in moder plašč; na glavi pa je imela venec iz umetnih cvetic in je nosila v dlaneh zlato skrinjico za svetlinje.

»Dober dan, vrli mož,« mu reče;

»Kam pa tako zarana?«

»Botre iščem za svojega novorojenca, gospa.«

»Zares? ... No, marate mene? ... Na razpolago sem vam.«

»Lepa hvala, blaga gospa; samo... jaz bi rad odkrito, pošteno in pravično osebo.«

»Če je tako, vzemite mene, ne bo vam žal... Jaz sem sveta Hoilda, zaščitnica vaše fare.«

»Sveta Hoilda! ... Vi pa pravična? ... Na-a, blaga gospa, midva se že ne bova zmenila.«

»I zakaj pa ne?« vpraša svetnica v zadregi.

»Zakaj? Precej vam povem: postavili so vas v lepo kapelico v naši cerkvi, da boste vaščanom priprošnjica, ki izkazuje dobrote poštenjakom in daje po prstih pridaničem. Namesto tega pa imate svoje muhe. Kakor kane, če ste vstali z desno ali levo nogo, delite na desno in levo svoje blagore, dajete vročino tistim, ki prosijo mraza, dežja tistim, ki bi radi solnca. Zato vi ne boste botra mojemu frkolinu... Pa srečno pot!«

Nato je Dudu pokazal svetnici hrbet in jo mahnil proti rečici Claron. Čim se je bližal steklarni, je zapazil v sečnji, silno diseči po šmarnicah, mlado gospo v beli in zeleni halji; poln naračajo cvetja je imela in bila krasna kot majsko jutro.

»Kam pa tako naglo, ljubi mož?« je vzkliknila.

»Botre iščem za svojega novorojenč-

ka.«

»Ali hočete mene?« je odvrnila prjazno; »močno me bo veselilo, če vam morem ustreči.«

»Že... ampak... iščem namreč po-

štene in pravične ženske... Kdo pa ste pravzaprav, prezala gospa, če ne boste hudi?«

»Kraljica Venera sem... Jaz dajem lepoto in milino človeški deci; tudi jaz jim dajem, kar je najboljšega na svetu: ljubezen.«

»Potemtakem niste žena, ki jo iščem.«

»Zakaj pa, predrznež?«

»Zakaj? ... Zato, ker niste pravična. Vi dajete lepoto ljudem, ki imajo črno dušo, kakor naš kotel; krepostne siromake pa skazite in spakedrate, da je joj... Kar zadene ljubezen, dovolite, naj vam povem, da jo sejete brez premisleka v srca. Vi ne poznate ne pravice ne pameti... Pojdite svojo pot, prezala gospa, za vas se ne ku-ri v naši peči.«

»Teleban!« je zamrmrala Venera in skomizgnila z ramami.

Dudu jo je rezal vedno dalje in dospel pod breg »Obešališče« in sicer ravno pred kamen, kjer so obešali zločince. Naletel je na prastaro gospo strogega obličja; nosila je naočnike in odmerjeno korakala, držel v eni roki tehtnico, v drugi pa slonokoščeno šibico.

Gospa je premerila Duduja skozi svoja rožena očala, potem pa ga zadirčno pobarala:

»Hola, možina, kam pa, kam?«

»Tečem po botro za svojega fanta, k se je otodi rodil.«

(Dalje.)

družbami ali posameznimi podjetniki od slučaja do slučaja izključno po praktičnih vidikih. Sploh ruski delegati neotejo podati nobene izjave, kakšne koncesije mislijo podeliti inozemskim družbam, dokler velesile ne dovolijo Rusiji kredita. Jako malo upanja je, da se najde kakšen kompromis.

+ **Vatikan in Rusija.** V »Journal des Debats« beremo: Zadnji dogovori med Vatikanom in Rusijo glede na novo pomožno ekspedicijo v gladijočo ozemlje so se dni bili končani. Ta ekspedicija odpotuje v Rusijo okoli 20. julija.

+ **Državljanska vojska na Irskem** še ni končana. Armada predsednika legalne vlade, Griffitha, je porazila upornike pod vodstvom de Valera ki se bori za popolno neodvisnost Irse, v takozvanih »Four Courts« v Dublinu ter velikim voditeljem ujela, med njimi znano grofico Markijevič. De Valera pa je pobegnil in se pripravlja baje na odločilno bitko blizu Dublina, ki je pri naskoku na »Four Courts« silno tpepel. Splošno se govori, da podpirajo De Valerovo ustajo Amerikanci, ki pošiljajo municije. Vendar se sodi, da bo Griffith upornikom kos in da se bo potem mogla irska republika mirno razvijati.

Dnevne novice.

— **Škofja Loka.** V nedeljo, dne 16. julija t. l., obhaja naš Orel svojo 15letnico z orlovskim taborom in javno telovadbo. Veliko zanimanje vlada povsod zlasti med našim kmečkim ljudstvom za ta tabor. Ob 9. uri bo na glavnem trgu sv. maša s cerkvenim govorom. Med sv. mašo igra polnoštevila močna jeseniška godba. Iz obeh dolin, poljanske in selške, se pripeljejo v krogih in narodnih nošah na voh. Bliznji in daljnji bratski odseki prihitijo ta dan k nam. Fantje in dekleta! Kdor ima narodno nošo, naj pride ta dan na orlovski tabor v narodni noši! To bo naš dan — orlovski dan! Bog živl!

— **Ježica pri Ljubljani.** Cenjeno uredništvo »Slovenca«! Z ozirom na to, da je gosp. Francšek Presetnik, načelnik tukajšnjega gašilnega društva, v ponedeljek, 10. t. m., zvečer prišel ves razljučen k meni in me napadel, misleč, da sem podpisani poročal v 151. in 153. številki Vašega cenjenega lista o zanimivostih z draveljskega shoda, med katerimi je bila omenjena »šala« z opeko, ki si jo je omenjeni gospod privoščil z mojim bratom, prosim, da blagovoli cenj. uredništvo »Slovenca« v svoji prihodnji številki potrditi, da omenjenih dveh notic nisem napisal podpisani, niti moj brat. Če pa g. Francšek Presetnik morja želi, da pride podrobno poročilo o poteku celega dogodka pred širšo javnost potem časopisja, sem podpisani v to rade volje pripravljen; lahko pa je prepričan, da to zanj ne bo ravno prijetno. — S spoštovanjem — Janko Sever, cand. phil. — Priobčujemo drage volje ta dopis in potrjujemo, da nam g. Sever ni poslal omenjenih dopisov. Sicer pa smo mnenja, da bi si g. Presetnik prav lahko našel zadoščenje, če se čuti vsled nedeljske novice kaj užaljenega. — Ur.

— **Dekliško vzgojevališče »Marijin dom«** v Kočevju pod vodstvom usmiljenih sester sprejema v štirirazredno meščansko šolo deklice, ki so z dobrim uspehom dovršile osnovno šolo. V zavodu je tudi enorazredna osnovna šola. Deklice, ki so jo dovršile z dobrim uspehom, morejo iz te istokotke prestopiti v meščansko šolo. Gojenke, ki žele biti sprejete v zavod, naj se prikladijo do začetka septembra vodstvu zavoda. Natančni pogoji so razvidni iz prospekta, ki se na željo vpošlje. Vpisovanje vnanjih učenk v meščansko šolo se vrši 12., 13. in 14. septembra na podlagi zadnjega letnega izpričevala.

— **Semič.** Dne 4. t. m. je bilo 12 tukajšnjih fantov od okr. glavarstva v Črnomlju obsojenih vsak na sedem dni zapor, ker so v neki noči javno po vasi prepevali najnesramnejše pesmi, silno razgrajali ter poškovali tujo lastnino. Imenom prizanašamo zaradi staršev in zlahte. Bili so deloma popolnoma pijani, med njimi 17letni. Nekateri so celo pred orožniško postajo vpili: »Živio boljševiki, doli s Srbijo!« Nekaj dni pred obdobjem so se po noči zopet zbrali pred orožniško postajo in izživali orožnike pojoč: »Kaj nam pa morejo... naj nas pišejo...!« Sedaj imajo zaželeni piš. Nekateri izmed njih se imajo poleg tega še 10. t. m. zagovarjati pred okrajnim sodiščem v Metliki zaradi poškočovanja tuje lastnine. — Vsi obsojeni fantje so člani tukajšnjega sokolskega odseka, katerega tajnik je učitelj Razpotnik, ki je bil svoj čas od okr. soklskega sveta v Črnomlju pohvaljen za svoje delo na pedagoškem in prosvetnem polju v šoli in izven nje. Lep patriotizem državotvornih Sokolov! Bomo videli, ali jih bodo vrgli iz odseka. Znano je, da se ravno nekateri tukajšnji Sokoli najbolj odlikujejo po surovosti in pijančevanju. Ljudstvo pa gleda in sodi. Ni čudno, da vsled tega pri nas ravno najboljši člani zapuščajo sokolske vrste. Gorje, če bi kak Orel učinil samo kaj od daleč podobnega! To bi bilo vpitja v liberalnem Izraelu!

— **Umrl je v Zagrebu vsučiliščni profesor dr. Ivo Karlovič.** Na zagrebški univerzi je predaval o kazenskem pravu in je bil na tem polju znan kot strokovnjak.

— **Za bolnišnice ni denarja — tudi na Hrvatskem.** V Osijeku so morali prekiniti z

nadaljevanjem dela pri skoraj že dogotovljeni novi bolnišnici, ker ne da vlada nobenih denarnih sredstev na razpolago.

— **Posojilo splitske občine.** Na svoji zadnji seji je splitski občinski mestni svet sklenil najeti 100.000 funtov šterlingov posojila, ki se porabi za popravo vodovoda, razširjenje električne napeljave, ureditev plinarne in za zgradbo moderne klavnice in bolnišnice. Pogajanja z angleško finančno družbo, ki je tudi zagrebški občini dala posojilo, so že v teku in obetajo ugoden rezultat.

— **Političnih procesov** ni v blaženi Jugoslaviji nikdar konec. V Sarajevu je bil 8. t. m. obsojen komunistični poslanec Gjuro Djaković na 10 mesecev ječe, ker je na shodih propagiral ideje in program komunistične stranke. Ker je bil 9 mesecev že zaprt v preiskovalnem zaporu, bo sedel samo še mesec dni, če pritožbi zagovornika in državnega pravdnika ne uspeti. — Istega dne sta končala v Osijeku dva procesa, in sicer so bili obsojeni poslanec Radičeve stranke Mate Babo-Gradac in dva druga Radičeva agitatorja vsak na štiri mesece zapor, ker so bili obtoženi, češ, da so nagovarjali mladeniče, da se ni treba odzvati vojaški dolžnosti. — V drugem procesu so bili obsojeni razni mladi fantasti, ki jih je državno pravdnštvo tožilo, da so kot komunisti imeli zveze z inozemstvom. Obsojeni so bili: profesor Maslarić, dijak Schüller in Weiss vsak na dve leti ječe; Reis in Čojka na 1 leto. — Končno je prišel v Zagrebu proces proti dr. Ivanu Pilarju, ki ga dolži državno pravdnštvo izdajstva in vohunstva v prid jugoslovanske legije, ki se nahaja na Mažarskem. Lansko leto se je dr. Pilar nahajal pri orožnih vajah v Sarajevu. Ko je bil nekega dne na obisku pri svojem stricu, je prišel na stričevo stanovanje neki mladenič in mu izročil 12 napisanih vprašanj glede stanja naše vojske. Dr. Pilar je listek raztrgal in tudi ni prišel nihče po odgovor. Za ta proces vlada veliko zanimanje med zagrebškimi političnimi krogi.

— **Kako funkcionirajo naša vojaška sodišča.** Hrvatska Obrana« poroča, da je svoječasno vladna »Straža« v par člankih pisala o nekem Curmanu in drugih, češ, da so za časa vojne delali razne izgrede proti Srbom. Vojno sodišče je seveda takoj dalo vse osebe zapreti in jih gonilo iz enega zapor, drugi, ne da bi se jih zaslislalo. Ti ljudje so sedaj zaprti že skoraj leto dni, ne da bi sploh vedeli, česa so obdolženi. Vsi njihovi protesti in prošnje so bile zaman.

— **Izpod Storica.** Tu — v župnijah Trstenik in Goriče — imamo sedaj skrajno slabe poštne razmere. Celih 25 let nazaj smo dobivali pošto vsak dan; zadnji čas smo zlezli na tri dni v tednu. Sedaj še tega ne bo, ker dosedanja pismo-voja je nehal nositi, kar ni čudno. Dobival je za 12 poti v Kranj, več kakor 10 km daleč — celih 64 kron na mesec — in to za pošto v hudih zimah in hudih vročinah. Kljub temu, da je pošta v Sloveniji visoko aktivna, se pa odročne kraje tako zanemarjal. Zaenkrat je prevzela dovoz pisem iz Kranja Kolenčeva trgovina v Goričah. A pri tem ne more ostati. Za to dolino pod gorami, kjer je sedaj tudi sanatorij Golnik, je nujno potrebna dobra poštna zveza.

— **V Kamniškem kopališču** se oddajajo vsak dan mrzle in tople kopeli.

— **Pomoč stradaljočemu ruskemu narodu.** Vrhovni komisariat dr. Nansena je prejel te dni od svoje izvrševalne komisije v Moskvi točno poročilo o množini živil, ki jih je poslala na Rusko mednarodna dobrodelna akcija za množice, ki umirajo od lakote. Prišlo je preko baltovskih ali črnomoških pristanišč po železnica več kakor 43.250 ton raznih živil. Poročilo omenja poleg potrdil delegatov, katerim je poverjeno razdeljevanje živil na mestu, število ton, ki so prišle, naslovni kraj, kakor tudi blago, ki je še na poti. Mednarodna Unija je poslala sama 21.105 ton za stradaljoče ruske otroke. Omenjena dobrodelna družba deluje v Saratovu. Družba prijateljev (Quakers) je poslala 3.557 ton živil. Ta družba hrani 250.000 do 300.000 oseb v kraju Buzuluku. Švedski Rdeči križ je poslal 3.706 ton stradaljočim slojem v samarski guberniji. Dr. Nansen je pridal 22.145 ton živil raznim mislim, ki so pridelane mednarodni akciji v ohranitev ruskega naroda. Poleg saratovskega, buzuluskega ter samarskega okraja dobivajo čeljabinska, carieinska in južna Ukrajina, žal, premalo podpore. Vse pošiljavo prihajajo povsem pravilno v kraj, kamor so namenjene. Češkoslovaški odposanec Brabec zastopa dr. Nansena v čeljabinskem ter brzojavna. Od 1.300.000 prebivalcev trpi lakota 85 odstotkov in pogosto se dogaja, da jedo silno izstradani ljudje človeško meso. Pegasti legar se naglo širi, pa kolera je začela razsajati. Sanitetni funkcionar Nansenove akcije v čeljabinskem je zbolel za pegastim legarjem, a češkoslovaški zastopnik, ki živi izoliran v proširani pokrajini, decimirani od lakote in epidemije, prosi, da bi nova mislija pripela nemudoma v pomoč od lakote umirajočim množicam.

— **Organizacija zdravniške službe pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani.** Dne 2. julija t. l. se je vršila odbo-voja seja Zveze blagajničnih zdravnikov. Te seje se je udeležil tudi šef-zdravnik dr. Bleiweis. Predsednik Zveze in šef-zdravnik sta obširno poročala odboru o poteku pogajanj za kolektivno pogodbo in o vzrokih, zakaj se pogodba še do danes ni uveljavila. Ker je med tem časom stopil v moč novi zakon za zavarovanje delavcev, je prenehala bolniška blagajna svoje avtonomno življenje ter postala Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ki je pa podrejen Osrednjemu

uradu v Zagrebu. Nastal je valed tega nov položaj, vendar pa je odbor dobil zagotovilo, da vlada pri Okrožnem uradu slej kot prej trdna volja, da sklene z Zvezo blagajničnih zdravnikov kolektivno pogodbo, ki jo bo pa moral odobriti osrednji urad. Odbor Zveze blagajničnih zdravnikov je sklenil, nadaljevati legalnim potom borbo za pogodbo, ki se pa ima čim prej skleniti. Dotlej bodo blagajnični zdravniki vršili svojo službo. Da pride do sporazuma med zdravniki in Okrožnim uradom, zahteva javni interes in želati je, da se vprašanje blagajničnih zdravnikov pravično in vsestransko zadovoljivo reši.

— **Poštarne znamke** po 1, 8, 20 in 30 dinarjev. Te dni so prišle v promet frankovne znamke po 1, 8, 20 in 30 dinarjev. Preiskane so iz invalidskih znamk na novo vrednost. Znamke po 1 dinar so napravljene iz invalidskih znamk po 25 par, znamke po 8, 20 in 30 dinarjev pa iz znamk po 15 par. Na znamkah po 1 dinar je prvotna vrednost zakrita s črnim četverkotnikom, nova vrednost je pa črna natisnjena. Na znamkah po 8 dinarjev je oboje temnozeleno, na znamkah po 20 dinarjev črno in na znamkah po 30 dinarjev pa modro. — Z ozirom na današnje visoke poštne pristojbine so dosedanje pač prenizke. Največjo vrednost ima 10 dinarska poštna znamka, žal, da jih je vsepovsod primanjkovalo. Z novimi visokimi znamkami je poštna uprava ustregla poštam in strankam, katere oddajajo denarna pisma z visoko vrednostjo: odslej bo njih frankiranje znatno olajšano.

— **Osebnostne novice s pošte.** Podeljeno je odpravnisko mesto v Mojštrani poštarju Milošu Ambrožiču, v Braslovcah bivši aspirantki Tiji Slugovi, v Motniku pa poštini pomočnici Karli Fliskovi. — Premeščeni so: kontrolor V. r. Ivo Sajma iz Sarajeva v Ljubljano, poštarica I. r. Antonija Zagorjanova iz Ljubljane na Rakete, poštarica V. r. Terezija Znidaršičeva iz Murske Sobote v Rogoško Slatino, Antonija Wartholova iz Sarajeva v Ljubljano, poštarica VI. r. Rafaela Knapčeva iz Maribora v Gornjo Radgono. — Poštne službi so se odpovedale: poštarica VI. razr. Mira Kocjančičeva v Slov. gradu in privremeni poštarici II. r. Antonija Janova pri poštenem in brzojavnem ravnanju v Ljubljani in Lavoslava Jerinova na Škofljici. — Službene pogodbe je odvezal poštini odpravnik Anton Svagelj v Prosenjakovcih. — Trajno sta vpokojena: upravnik III. r. Rudolf Fajdiga v Sodražici in poduradnik III. r. Andrej Jerjal v Mariboru. — Razpisano je odpravnisko mesto v Križevcih v Prekmurju (III/4) in Prosenjakovcih (III/4).

— **Izprememba težne pristojbine v paketen prometu s švicco.** Po razpisu poštne in brzojavne ministrstva je težna pristojbina za pakete iz naše kraljevine v švicco odslej tale: do 5 kg 20 Din 50 par, do 10 kg 35 Din 50 par.

— **Izmenjava pisemske pošte z Albanijo.** Po naredbi poštne in brzojavne ministrstva se je pričela 23. junija t. l. neposredna izmenjava pisemskih sklepov med našo kraljevino in Albanijo. Izmenjevalne pošte so Rijeka, Crnojevića od naše ter Skadar od albanske poštne uprave.

— **Čebelarstva podružnica** na Breznici priredi v nedeljo dne 16. t. m. v prostorih Svetinove gostilne v Zirovnici veliko vrtno veselico z zanimivim sporedom.

— **Vlom v upravništvo lista.** Pred par dnevi so neznanzi zlikovci vlomili v upravništvo osiškkega lista »Die Drau« in razbili blagajno. K sreči je bil ravno na dan vloma obračun in je bil ves denar naložen v banko. Lopovi so iz maščevalnosti porazmetali knjige.

— **Stavka špediterških nameščenecv** v Zagrebu traja že več dni, ker so podjetniki odbili njihove zahteve po zvišanju prejemkov. Pogajanja dosedaj niso imela nobenega uspeha.

— **Obisk splitskega gledališča.** V pretekli sezoni je bilo za splitsko gledališče prodanih skupaj 84.668 vstopnic. Vsako predstavo je povprečno obiskalo 510 oseb.

— **Renavaden samomor.** Kmet Vlašić je bil že precej časa bolan na jetiki. Da naredi konec svojemu trpljenju, si je z ostrim nožem razparal trebuh, vsled česar je umrl.

— **Hajduške vesti.** V Berami se je prijavila oblastem s svojo četo Anica Popović, ki je bila dve leti strah in trepet celega okrožja. — V Podgorici se je prijavil prostovoljno orožnikom bivši major Radović, ki se je tudi precej časa bavil s hajdukanjem.

— **Prevenstvo v tenisu.** Iz Wimbledonu poročajo, da je avstralec Patterson dosegel prvenstvo v tenisu proti Angležu Lycettu s 4:3, 6:4 in 6:2.

— **Eden, ki je na konjače in na orožnike hud.** Konjač Jože Bolko je prišel k mlinarju Florijanu Brolihu na Visoko po psico, katero bi bil moral po naročilu glavarstva v Kranju usmrtiti. Ker mu Brolih ni hotel pod nobenim pogojem izročiti psice, je šel konjač po orožnika, s katerim sta vzela psico, dasi je Brolih psoval konjača s p.... šintarjem. Ko sta orožnik in konjač odhajala, je pa Brolih kričal: »Le bežita, p.... cigana; v mojo hišo nikoli več!« Brolih se bo moral pred deželnim sodiščem zagovarjati.

— **Nehvaležni sin.** Franc Zabret z Rodice, kateri je bil že 26krat predkaznovan, se je spri s svojo 72 let staro materjo, jo napadel v veži in jo suval z roko v obraz, vsled česar je krvavela. Nehvaležni sin se bo zagovarjal pred sodiščem.

— **Pošteni najditelj se išče.** V torek, dne 4. t. m. se je v vagonu vlaka, ki vozi ob 3.10 pop. iz Škofje Loke proti Jesenicam pomotoma pozabil en zavoj obleke in čevljev. Pošteni najditelj, ki je bil edini sopotnik oškodovane osebe se naproša, da odda najdeni zavoj g. postajena-čelniku v Škofji Loki. Dotičnik je bil spoznan in dobi za vrnitev pogrešanega paketa primerno nagrado.

— **Pretekli teden** je pozabil duhovnik brevir v kočevskem vlaku. Dobi ga pri župnem uradu v Kočevju.

— **Pozabila se je v soboto zvečer v vlaku proti Zagrebu ročna torbica z več predmeti.** Ker je izgubiteljici največ ležeče na legitimaciji, se prosi, da jo pošten najditelj vrne na naslov, ki je na isti označen.

Gospodarstvo.

g Borza v Ljubljani. Kakor smo že svoječasno poročali, se ustanovi v Ljubljani borza, in sicer ne samo produktna borza, ampak tudi borza za promet z devizami in valutami ter vrednostnimi papirji. Sedaj se je konstituiral tozadevni ustanovni odbor. In sicer: predsednik Ivan Knez, odborniki pa Fran Čuček, Ivan Meden, R. Legvart, Dragotin Hribar in F. Vokač.

g **Hitro poslovanje.** Zagrebški velesemenj je bil končan 2. t. m. 8. t. m. pa je prispelo na glavni kolodvor v Zagreb več vagonov raznega blaga, ki je bilo namenjeno za ta

velesemenj. Vagone so zadržali v Mariboru, kjer jih je slavna carina zadrževala, dokler ni velesemenj že davno končal. Hitro poslovanje mariborske carinarnice je treba na vsaki način pohvaliti.

g **Trgovska pogodba med našo kraljevino in Poljsko.** Ministrstvo trgovine in industrije obvešča trgovsko zbornico, da pričnejo v začetku avgusta pogajanja za sklep trgovske pogodbe med našo državo in Poljsko. Zbornica pozivlja tem potom vse interese, ki se zanimajo za trgovske zveze s Poljsko in so zainteresirani na ureditvi direktnega prometa s poljsko državo, da najpozneje do dne 15. julija prijavijo svoje tozadevne želje in predloge zbornični pisarni.

g **Izgubljene obveznice predvojnih avstro-ogrskih posojil,** postopanje za njih nadomestitev. Finančna delegacija objavlja uradno: Po razpisu finančnega ministrstva z dne 1. julija 1922, D. br. 12.836 je v slučaju, da se je kaka obveznica predvojnih avstro-ogrskih državnih posojil izgubila ali sicer uničila, pa jo želi lastnik nadomestiti, postopati tako-le: Po izvršenem amortizacijskem postopanju, ki se naj uvede pri pristojnem sodišču, je z overjenim prepisom sodniškega sklepa zaprositi a) glede avstrijskih obveznic pri generalni direkciji državnih dolgov na Dunaju I., Singerstrasse, b) glede ogrskih obveznic pri madžarskem finančnem ministrstvu v Budimpešti, za potrdilo, da dosedaj niso bile izdane nove obveznice niti ne izplačane obresti od časa izdaje sodniškega sklepa dalje. To potrdilo se bo smatralo kot originalna obveznica in naj se predloži generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu radi žigosanja.

g **Uvoz zdravilnih sredstev iz inozemstva v pisemskih pošilkah** dovoljen. Zadevna odredba poštne in brzojavne ministrstva se glasi: Zdravilna sredstva iz inozemstva so smejo pošiljati s pisemsko pošto (v pisemu ali kot blagovni vzorci), in sicer zato, da pridejo prej na določeno mesto. Taka sredstva so zlasti: serumi in bacili proti koleri, kugi, legarju, griži, vrtici, tetanusu, seroterpentini preparati, tuberkulini, sestavine za preiskavanje bolezni, razni drugi preparati. Navedena sredstva se smejo pošiljati samo na naslov ministrstva za narodno zdravje, na glavno lekarniško ali sanitetsko zalogo, na kr. bakteriološki zavod v Zagrebu, na vse oblasti in ustanove ministrstva za narodno zdravje, potem na vse druge državne sanitetske ustanove, bolnice, lečilišča, fizikale, bakteriološke zavode in postaje, na Pasterjev zavod itd.

g **Poljske finance.** Dne 7. t. m. je podal poljski finančni minister Jastrzebski v proračunskem odboru alodeče poročilo o poljskih financah: Izdatki so predvideni v letošnjem proračunu najmanj za 400 milijard p. mark več kot lansko leto. Samo za plače uradnikov se bo moralo izdati 27 milijard poljskih mark več kot je predvideno. Pokril se bo ta deficit z povišanjem osebnega dohodninskega davka in sicer za 10 milijard poljskih mark, povišanje železniških tarifov 62 milijard poljskih mark, zvišana kolektivna 6 milijard, posredni davki 17.600 milijard, zemljiški davki 47.500 milijonov poljskih mark. Skupaj je pokrito za 127.100 milj. poljskih mark. Kriti bo treba deficit še za 278 milijard poljskih mark.

g **Izgledi vinske trgovine v Avstriji.** Kakor nam poročajo z Dunaja, obeta po poročilu ministrstva za poljedelstvo letošnja vinska trgatve doseči rekord. Če bo v avgustu še kaj toplih tednov, cenijo vinski pridelek na poldrugi milijon hektolitrov. Avstrija konsumira letno 1.2 milijona hektolitrov.

g **Tudi jubilej.** Ena najpomembnejših tovarnen za stroje, katera je tudi pri pošiljatih za Jugoslavijo precej udeležena, je znana tovarna Hanomag Hanover-Linden v Nemčiji. Te dni praznuje jubilej, in sicer izgotovitev 10.000. lokomotive. Tovarna izdeluje poleg tega parne kotle, stroje in motorne plugje in zaposluje 10.000 delavcev.

BORZE.

Zagreb, 11. julija. (Izv.) Devize. Dunaj 0.33 —0.34, Berlin 16.75—17.25, Budimpešta 5.80—6, Bukarešta 48.50—49, Italija 378—383, London 385—386, Newyork 85.50—86.50, Pariz 670—680, Praga 202—212, Švica 1650—1725, Varšava 1.60—1.70. Valute. Ameriški dolarji 84—84.75, avstrijske krone 0—0.45, bolgarski levi 0—55, češkoslovaške krone 195—199, nemške marke 18—19, italijanske lire 370—376.

Belgrad, 11. julija. (Izv.) Devize. London 380, Pariz 673, Milan 378, Praga 195, Berlin 16.65, Bukarešta 49, Budimpešta 6.50, Dunaj 0.36.

Carij, 11. julija. (Izv.) Berlin 1.05, Newyork 522.75, London 23.20, Pariz 42, Milan 23.60, Praga 13, Budimpešta 0.375, Zagreb 1.55, Bukarešta 3.45, Varšava 0.095, Dunaj 0.0225, avstr. krone 0.025.

Berlin, 11. julija. (Izv.) Dunaj 1.955, Budimpešta 35.20, Milan 2197.25, Praga 1188.50, Pariz 3885.10, London 2157.30, Newyork 480.99, Carij 9988.50.

Praga, 11. julija. (Izv.) Dunaj 0.13, Berlin 8.40, Rim 167.25, avstrijske krone 0.155, italijanske lire 164.25, Budimpešta 2.875, Pariz 329, London 188.25, Newyork 43.20, Carij 808.

Prvi kamen za našo akademijo umetnosti.

Kraljevi namestnik Ivan Hribar je poslal Narodni galeriji naslednji dopis:

Ljubljana, 24. junija 1922.

Narodna galerija, Ljubljana.

Uverjen, da sodi svet kulturno stopnjo vsakega naroda v veliki meri tudi po tem, kako dotični narod ceni in goji umetnost, in sem globoko prepričan o velikem pomenu in mogočnem vplivu umetnosti na kulturni razvoj in na srčno izobrazbo naroda, naložil sem pri Slovenski banki na Vaš račun milijon kron za zgradbo poslopja galerije upodablajočih umetnosti.

Vem, da se v današnjih razmerah moja ideja s poklonjenim zneskom še ne da oživitviti, vendar gojimo vsi trdno nado in prepričanje, da se dvigne naše narodno gospodarstvo, z njim vse drugo gospodarske razmere in zlasti tudi valuta. Za

sedaj naj bo torej poklonjeni znesek kvas, iz katerega zraste v bodoče dom naše umetnosti; zato naj se zaklad naložen na obresti porabi takrat, ko bode vrednost našega denarja večja. Ta zaklad pa naj opominja tudi druge, da posvetijo svojo pozornost in svoja sredstva temu pravcu našega kulturnega razvoja. Če bode tako, tedaj ne bode izključena možnost, da se za definitivno zgradbo galerije, ki naj pa ne bode ekskluzivno narodna, temveč naj bode posvečena umetnosti sploh, začne še v doledni dobi.

Naša domovina je bogato blagoslovljena z divnimi narodnimi krasotami, ki vzbujajo odkrito občudovanje vseh posetnikov naših pokrajin in vabijo tuje umetnike, da prenašajo kras naše zemlje na umetniško platno.

Bogata pa je naša zemlja tudi domačih talentov, katerim bode rasla sila in zanos umetniškega ustvarjanja, če bodo vedeli, da je položen temelj za hram njihovim delom, v katerem se bomo sami in se bodo tudi znanerci učili prav ceniti hčerko božjo — umetnost, da bomo vredni doseči veliki cilj umetniškega razvoja — akademijo upodabljalnih umetnosti.

Umetniške slike naših naravnih krasot bodo nosile slavo naše lepe domovine tudi v širni svet, bodo budile zanimanje za naše pokrajine in bodo

vabile svetske popotnike v naše kraje. Tako nam bo naša umetnost vračala skrb in brigo, ki smo ji jo naklanjali ob njenem razvoju.

Pokrajinski namestnik: IV. HRIBAR.

Ljubljanske novice.

lj »Prosveta frančiškanske župnije« ima danes, v sredo, ob 8. uri zvečer odborovo sejo.

lj Policijska kronika. Varnostni stražnik Matevž Grošelj je aretiral Julija Staniča, ker je ukradel kolo in nahrbtnik, v katerem je bilo več obleke. Tatvino je izvedel Stanič v Gamelnjah.

Zelo neokusno šalo si je dovolil s policijo krojaški pomočnik Nace Čepon. Ponoči je prišel pod trančo k stražniku in mu tožil, da leži na Cankarjevem nasipu pol mrtva njegova žena, s katero Čepon že dolgo vrsto let ne živi skupaj. Stražnik je res sledil Čeponu, toda žene ni bilo nikjer, pač je pa pokazal Čepon stražniku kamen, rekoč: »To je moja žena! Čeponovo šalo bo nagradilo sodišče. — Janeza Veharja je opozaril stražnik, da ne sme prenašlo voziti, kar je Veharja, ki je brez dvoma bral članek g. Benedičiča o slabih plačah policijskih organov, tako razkačilo, da je zakričal nad stražnikom: »Kaj boš mene... komandiral, ker imaš premalo plačol! Vehar je sicer glede plače povedal resnico, toda zaradi hude psovke, katero je izrekel, bo imel z deželnim sodiščem obračun. — Dne 10. julija je naznanila Albina Titel policiji, da se je zaprla v svojo sobo 84 letna Elizabeta Wegler in da je ves

dan ni iz sebe. S silo so vdrl v sobo starke in jo našli popolnoma izstradano, nezavestno ležati v postelji. Staro revo so prepeljali v bolnišnico. — K Andreju Ilesu sta prišla mladi v njegovo sobo v noči 9. t. m. dva nepridiprava, katera sta ga pričela pretepati. Iles, ki je spal, je planil iz postelje in bežal v temi po stopnicah, toda je tako nesrečno padel, da se je močno poškodoval. — S palico je udaril Franc Grošelj Edvarda Medveška in ga je močno poškodoval. — Krojaškemu pomočniku Ivanu Bregarju je bil ukraden nahrbtnik, v katerem je bila obleka, vredna 9790 kron. — Ko je delavec Valentin Hafner med odmorom spal, mu je neznanec tat ukradel iz jopiča 560 kron. — 18 piščancev je bilo ukradenih posestniku Ivanu Babšku v Rožni dolini.

lj Ukraden je bil v soboto zvečer v gorenikem vlakcu nahrbtnik z napol dodelanimi oblekami. Krojači se opozarjajo na eventuelne prodajalce takih oblek, ter naj take ponudnike takoj izroče policiji.

Pevski vestnik.

Pevska zveza. Priglasje za celjsko prireditev sprejemamo samo do torka 18. t. m., vsled česar prosimo vse one, ki se nameravajo udeležiti prireditve in si hkrati ogledati prijazno mesto Celje, naj ne zamude in naj se takoj prijavijo. V torek 18. bomo razposlali vsem udeležencem izkaznice za polovično vožnjo. — Vabila (plakate) bomo poslali vsem včlanjenim zborom, katere prosimo, naj jih razobesijo na vidnem mestu in poagilirajo med znanci in prijatelji za čim večjo

udeležbo. — Spored prireditve bo tako mnogoličen, da bodo vsakemu udeležencu obilno plačane žrtve, ki jih bo doprinesel, ako se udeleži te znamenite tekme, pri kateri bo nastopilo šest pevskih zborov posamič in skupno. Zatorej: Vsi pevci in prijatelji lepe slovenske pesmi dne 23. julija v Celje!

Dijaški vestnik.

d Duhovne vaje za akademike in abituriente v zavodu sv. Stanislava (št. Vid nad Ljubljano) se bodo začele v soboto 15. t. m. ob 6. zvečer in trajale tri dni; sklep bo v sredo 19. t. m. zjutraj. Vodil jih bo g. profesor dr. Kotnik. Udeležence prosimo, naj se zberejo v soboto popoldne vsaj do 5. ure v zavodu.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
10./7. 21 h	738.1	25.1	3	jasno jvzh.	
11./7. 7 h	738.6	22.5	2	jasno —	0
11./7. 14 h	737	26.1	4	jasno jug	

Continental

se imenuje avtomobilski obroč, ki se izdeluje v svetovno znanih tvornicah istega imena v Hannoveru.

Pazite na zaščitni znak:

Zahtevajte kolesa, motorna kolesa, osebne in tovarne avtomobile, izključno s CONTINENTAL obroči, kateri — ako so označeni z gornjim zaščitnim znakom — zagamčijo avtomobilistom najcenejšo vožnjo.

Glavno zastopstvo za Slovenijo: Viktor Bohinec, Ljubljana, Brzjavci: Contipneu. Poljanska c. 5. Telefon: 589.

P. MAGDIČ, LJUBLJANA, nasproti glavne pošte.

Redka prilika:

Mehki ovratniki á K 12.— (Din 3'—).

Izvrstne srajce enobarvaste v lepih barvah

Paspal K 290.— (Din 72'50).

Blago za prevleko divanov in druge pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje i. t. d. priporoča tvrdka A. & E. Skaberné, Ljubljana Mestni trg 10.

Večje množine prvovrstnega splitskega Portland cementa na razpolago pri tvrdki: H. PETRIČ, LJUBLJANA skladišče »Balkan«.

Hiša dvonadstropna na Tržaški cesti v Ljubljani, s takojšnjim stanovanjem za kupeca, se proda. Naslov se izve v upravnstvu »Slovenca« pod št. 2800.

Kupim hišo, vilo z vrtom event. stavbišče v Ljubljani ali v bližnji okolici. Ponudbe na upravnstvo »SLOVENCA« pod »Solčna lega«. 2789

Tvrdka brata Eberl

v Ljubljani priporoča svojo pleskarsko, ličarsko in črko-slikarsko obrt in hkrati naznanja, da sta gg. Josip Martinc in Fran Cerne, in sicer prvi od leta 1918, drugi od 1. 1. 1922 njena poslovodji in soudeleženci, ki sta opravičena prevzemati za tvrdko v to stroko spadajoča dela.

Kupujem: rezan in tesan LES, bukova drva in oglje. Ponudbe z navedbo cene na upravnstvo pod šifro »LES«.

La banaško koruzo

pošilja takoj na vagone po ugodnih cenah franko Sisak

Artur Blau, Zagreb

Samostanska 16.

Telefon štev. 401.

Brzjavci LAPLATA.

VABILO NA SUBSKRIPCijo delnic „SLAVIJE“, jugoslovanske zavarovalne banke v Ljubljani.

Na podlagi koncesije ministrstva za trgovino in industrijo z dne 12. januarja 1921 VI št. 2630, odnosno 31. marca 1922, VI št. 1569, ustanovljena je bila dne 26. maja 1922

„SLAVIJA“

jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani.

Ustanovnice te nove zavarovalne banke so: »Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani«, »Obrtna banka v Ljubljani«, »Trgovska banka v Ljubljani« in »Vzajemno-zavarovalna banka »Slavija« v Pragi, ki daje novemu zavodu podlago s tem, da pusti vsakega svojega zavarovalca prestopiti k novi družbi.

Ustanovna delniška glavica znaša K 10.000.000.—, razdeljena v 25.000 delnic po K 400.—, glasečih se na pri noseč; od tega so prevzele ustanovnice 20.000 komadov. Ostalih

5000 delnic

se daje na javno subskripcijo ob nastopnih pogojih:

1. Delalce se nudijo interesentom po K 540.—, vračunaje v to K 40.— za stroške izdaje, s kuponom štev. 1 (z leto 1922/1923) in se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.
2. Delnice se bodo izdajale v izvodih po 1 in 10 delnic. Začasno se bodo izdajala potrđila o dodeljenih delnicah, katere se v circa 6 mesecih zamenjajo za delnice.
3. Rok za subskripcijo delnic se prične dne 1. julija in traja do včetega 20. julija 1922.
4. Kot podpisovalnice fungirajo: Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Mariboru, Celju, Ptuj, Splitu, Sarajevu, Novem Sadu. Trgovska banka v Ljubljani. Obrtna banka v Ljubljani.
5. Upravni svet družbe si pridržuje pravico repartitije delnic v roku do dne 31. avg. 1922. Po tem roku se vplačat protivrednost za nedodeljene delnice lahko dvigne. Doplačila (agio) se odkaže po odbitku vseh stroškov splošnemu rezervnemu fondu.

Ljubljana, dne 25. junija 1922.

Upravni svet.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

HINKO PL. ZIERNFELD
ANGELA PL. ZIERNFELD
roj. SUŠNIK
POROČENA

12. julija 1922

KLOKOČEVCI NOVO MESTO
Slavonija Slovenija

DEKLE z dežele, z daljšimi spričo-čevali, že nekaj let tudi v trgovini ter vajena tudi vseh drugih gospodinjstskih del, želi primerne službe. Naslov pove upravnstvu »Slovenca« pod št. 2790.

Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni sprejme za takojšnji nastop trgovskega pomočnika

izurjenega v mešani stroki, ki je zmožen samostojno voditi trgovino, in eno prodajalko

mešane stroke, ki bi obenem opravljala službo blagajničarke. — Ponudbe z referencami, sliko in zahtevkom plače naj se pošljejo takoj na gornji naslov.

Zastopnika (agenta) za Ljubljano in vso Slovenijo išče velika jugoslovanska tvornica likerja. — Pismene ponudbe je poslati na: Obrtno i trgovačko d. d. v Čakovcu.

31 letni vdovec-obrtnik

bi se želel v svrhu ženitve seznaniti z vdovico brez otrok, koja bi imela kako obrt. Dopise prosi s sliko na upravnstvo SLOVENCA pod »SREČA«. 2779

Kontoristinjo

z večletno prakso sprejemmo v lesno trgovino v Ljubljani. Ponudbe s prilozhenimi izpričevali, zahtevki plače in čas nastopa je poslati na poštni predal 153, Ljubljana.

V trgovski, posebno lesni in opekarški stroki izvežban mož, zmožen vodstva pisarne in obratovanja, želi vstopiti kot

DRUŽABNIK

k solidnemu podjetju z udeležbo kapitala začetkoma 400.000 K. Resne ponudbe na upravnstvo Slovenca pod DRUŽABNIK. 2731

Sprejme se več samostojnih pomočnikov slikarske stroke. Stalno delo, dobra plača. Fr. P. Stare, slikarski mojster, Ljubljana, Florijanska ulica št. 16.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Sveže telečje meso po 40 kron 1 kilogram je na prodaj na stojnici Franc Krašovec Šolski drevored v Ljubljani.

Lepo prekajeno meso šunke, karé, reberca, plečeta surovo kg 86 K; kuhano kg 120 K dokler traja zaloga. — T. GROŠEL, Poljanska cesta št. 7, Ljubljana.

Stavbene parcele

v najlepši legi na Glincah na prodaj. — Več se izve pri lastniku J. TRIBUČ, Glinca št. 37.

POZOR AMERIKANCI! PRODAM iz proste roke na jako lepem kraju pred 14 leti zidano

poslopje in posestvo obstoječe iz dveh velikih in ene male njive, z vrtom. Zidana hiša in vse drugo gospodarsko poslopje z opeko krito. — Blizu je larna cerkev in voda. — Cena 300.000 kron. — Naslov pove upravnstvo »Slovenca« pod št. 2803.

HIŠA na prodaj

takoj v Zagorju ob Savi št. 112. Poizve se pri Blašku v Zagorju št. 145. 2801

KUPIM za sukcesivno dobavo do koncem leta 50—100 vagonov rezanega lesa, merkantilno blago, deloma paralelno, deloma konično. Cenj. ponudbe na upravnstvo Slovenca pod: »PROTI GOTOVINI«.

Hiša enonadstropna,

v sredi mesta, na prometnem kraju, lep razgled, napredaj po zelo ugodni ceni. Zamenja se tudi s hišo ali vilo v mestu ali izven mesta. — Ponudbe pod šifro »HIŠA« na anonimno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2798

Naprodaj:

PISALNI STROJ zn. »Adler«, dva KONJA, KOČIJA, DIRA s kasonom, BREK, centri. SESALKA in drugo. Ponudbe pod: »Priložnost« 2759 upravi SLOVENCA.

! Zastavice !

izdeluje in priporoča M. TIČAR — Ljubljana.